

**Gemeente
Haarlem**

Actieprogramma Toegankelijk Haarlem 2019-2021

tussenrapportage

30 november 2020
Saskia Augustin
PG

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
	1.1 Aanleiding	5
	1.2 Leeswijzer	5
2.	Toegankelijke openbare ruimte	5
	2.1 Maatregelen in de openbare ruimte	5
	2.2 Rateltickers	6
	2.3 HIOR	6
	2.4 Speelbeleidsplan	6
	2.5 Toiletten	6
	2.6 Parkeerplaatsen	7
3.	Toegankelijk vervoer	7
	3.1 OV-haltes	7
	3.2 Toegankelijke stations	7
	3.3 Leenrolstoelen	7
4.	Toegankelijke gebouwen	8
	4.1 Stembureaus	8
	4.2 Overig Vastgoed	8
5.	Toegankelijk wonen en wijken	9
	5.1 Woonvisie	9
	5.2 Langer zelfstandig wonen	9
	5.3 Wijkgerichte aanpak	10
6.	Toegankelijk onderwijs	11
	6.1 Schoolgebouwen	11
	6.2 Gelijke kansen in het onderwijs	11

7.	Toegankelijke sport	11
7.1	Sport fysiek toegankelijk	11
7.2	Sport sociaal toegankelijk	12
8.	Toegankelijk Werk	12
8.1	Werk en Inkomen	12
8.2	Charter diversiteit	13
9.	Toegankelijke Vrije tijd	13
9.1	Bevrijdingspop 2019 en 2020	13
9.2	Overige evenementen	13
9.3	Horeca en detailhandel	14
10.	Toegankelijke Sociale Basis	14
10.1	Uitvraag sociale basis	14
11.	Toegankelijke communicatie	14
11.1	Communicatie vanuit de Gemeente Haarlem	14
11.2	Website	15
12.	Toegankelijkheidsaandacht	15
12.1	Bewustwording	15
12.2	Ambassadeurs Toegankelijke Stad	16
13.	Doelgroep specifieke projecten	16
13.1	Mensen met Dementie	16
13.2	Mensen met een licht verstandelijke beperking	17
13.3	GGZ doelgroep	17
14.	Borging in het beleid	18
14.1	Binnen de beleidsafdelingen	18
14.2	Dienstverleningsvisie	18

14.3	Omgevingsvisie	18
15.	Toegankelijkheid na 2021	19
15.1	Borgen inbreng ervaringsdeskundigen	19
15.2	Coördinatie	19

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Haarlem riep 2018 uit tot het jaar van de Toegankelijkheid. Aanleiding hiervoor was een viertal moties naar aanleiding van de ratificatie van het VN-verdrag voor mensen met een beperking. In 2019 is het actieprogramma Toegankelijk Haarlem 2019-2021 en de routekaart Toegankelijke Stad 2030 vastgesteld. Deze laatste geldt als lokale inclusie agenda en vertaalt de ambities die Haarlem heeft op weg naar een inclusieve gemeente waarin iedereen ongeacht zijn of haar beperking mee kan doen. Het actieprogramma omvat activiteiten voor de periode 2019-2021 gericht op het bevorderen van de toegankelijkheid op verschillende beleidsvelden.

1.2 Leeswijzer

Deze rapportage geeft een overzicht van de stand van zaken van de activiteiten. Hierbij is zoveel mogelijk de volgorde van het actieprogramma Toegankelijk Haarlem 2019-2021 aangehouden. Daarnaast geeft het ook een beeld van de borging van het thema Toegankelijkheid binnen het gemeentelijk beleid.

Omdat het programma doorloopt tot in 2021, zijn nog niet alle activiteiten afgerond. Aangezien de aanstelling van de coördinator Toegankelijkheid eindigt met ingang van 2021 wordt de realisatie van de nog niet afgeronde activiteiten belegd binnen de afdelingen.

In de laatste paragraaf staat een aanbeveling hoe het mogelijk is dat wat bereikt is te behouden, daar waar mogelijk verder te ontwikkelen zodat uiteindelijk de ambities uit de Toegankelijke Stad 2030 gerealiseerd worden.

2. Toegankelijke openbare ruimte

2.1 Maatregelen in de openbare ruimte

In het jaar van de toegankelijkheid kwam uit gesprekken met mensen met een beperking en bij uitgevoerde wijkshouws een aantal klachten over toegankelijkheid in de openbare ruimte naar boven. Een aantal van deze zaken is vrij snel opgepakt en afgehandeld, zoals het aanleggen van blindegeleidelijnen en trottoirverlagingsen. In het actieprogramma Toegankelijk Haarlem 2019-2021 is een project opgenomen voor het uitvoeren van verdere toegankelijkheidsmaatregelen in de openbare ruimte. Het oorspronkelijke uitgangspunt van de opdracht betrof maatregelen voor geheel Haarlem. Bij aanvang van het project bleek echter dat er onderzoeksresultaten beschikbaar waren van enkele buurten in plaats van heel Haarlem. De organisatie Ongehinderd onderzocht de toegankelijkheid van de Oude Amsterdamse buurt, Oude Stad, Rozenprieel, Stationsbuurt en de toegankelijkheid van invalidenparkeerplaatsen. Binnen het kader van de projectopdracht was er onvoldoende tijd en geld beschikbaar voor onderzoek in de rest van Haarlem. Voor de aanpak van het project is daarom uitgegaan van de beschikbare onderzoeksresultaten van Ongehinderd. De maatregelen die vooruitlopend op eventuele herinrichtingen en/of groot onderhoud uitgevoerd worden zijn:

- Aanbrengen van invalide inritten, 126 locaties;

- Lokaal herstraten (herstel onvlakheid), 196 locaties;
- Afvalbakken op de juiste hoogte monteren, 13 locaties;
- Aanbrengen van contrasterende markering op traptreden in de openbare ruimte (2 locaties);
- Aanpassen van een invalideparkeerplaats aan de richtlijnen (1 locatie);
- Aanpassen/aanbrengen van de geleidelijnmarkering in het stationsgebied.

De werkzaamheden starten nog in 2020 en zijn naar verwachting in het tweede kwartaal 2021 afgerond. Op basis van de opgedane ervaringen komt er na afloop van dit project een voorstel voor het uitvoeren van gelijksoortige maatregelen voor de overige buurten. Hiervoor is het van belang het benodigde budget tijdig vrij te maken en op te nemen in de begroting.

2.2 Rateltickers

Uit het onderzoek van Ongehinderd bleek dat er voor blinden/slechtzienden "rateltickers" nodig zijn in de bestaande VRI's (=verkeersregelinstallaties). De rateltikker op de kruising Rustenburgerlaan/Kleine Houtweg wordt in het najaar van 2020 aangebracht. Het aanbrengen van de overige rateltickers is reeds ingepland en vindt plaats vanuit regulier onderhoud. Volgens planning zijn eind 2022 nagenoeg alle VRI's in heel Haarlem voorzien van een "rateltikker". Op het kruispunt N208 – Orionweg heeft de Provincie Noord-Holland in augustus 2020 rateltickers aangebracht met een 3 seconden knop. Deze knop moet gedurende 3 seconden ingedrukt worden voordat de ratels gaan tikken. Dit geeft minder overlast en omdat er niet verschillende ratels door elkaar te horen zijn is het duidelijker en veiliger voor visueel beperkten die ook slechthorend zijn. Alle nieuwe VRI's in Haarlem zijn al voorbereid op deze 3 seconden techniek en kunnen zodra er met de doelgroep voldoende is gecommuniceerd overgezet worden.

2.3 HIOR

Het goed regelen van toegankelijkheid aan de voorkant bij uitvoeringswerkzaamheden aan de openbare ruimte leidt tot minder reparatie naderhand. Hiervoor is het nodig toegankelijkheid op te nemen in de Handboeken Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) die per stadsdeel bestaan. In de HIOR'S van Oost en Zuidwest is inmiddels een paragraaf over toegankelijkheid toegevoegd. De overige HIOR's moeten nog aangepast. In 2021 staat de aanpassing van het HIOR centrum op de planning. De ambassadeurs Toegankelijke Stad hebben een checklist Toegankelijkheid opgesteld die naast de paragraaf over toegankelijkheid toegevoegd kan worden aan het HIOR.

2.4 Speelbeleidsplan

In het actieprogramma is de wens opgenomen om speeltoestellen voor kinderen in de openbare ruimte meer toegankelijk te maken en inzicht te krijgen in de mate van de toegankelijkheid van de bestaande speeltoestellen. Het voorstel om het bestaande Speelbeleidsplan 2013 uit te werken en te actualiseren is nog niet gerealiseerd. De actualisatie van het Speelbeleidsplan wordt meegenomen in de planning voor 2021.

2.5 Toiletten

Door het openstellen van de toiletvoorzieningen in de gemeentelijke gebouwen en door samenwerking met de horecaondernemers is het aantal openbare en opengestelde

toiletvoorzieningen toegenomen. Veel gemeentelijke toiletten blijken al openbaar toegankelijk te zijn, maar vaak is dit niet bekend. Afgelopen jaar zijn deze aangemeld in de HogeNood app. In de HogeNood app zijn in totaal 22 nieuwe locaties aangemeld, dit zijn zowel openbare als opengestelde toiletten. Er zijn gesprekken geweest met de Koninklijke Horeca Nederland en Centrum Management Haarlem. Er is afgesproken dat zij zich inzetten voor het bevorderen van het openstellen van de toiletvoorzieningen bij de (horeca) ondernemers voor iedereen. Tevens dragen zij zorg voor het kenbaar maken van de nieuwe toiletvoorzieningen in de HogeNood App. Omdat door de coronamaatregelen de horecagelegenheden gesloten zijn heeft de gemeente in november 2020 als tijdelijke oplossing een bemande toiletwagen geplaatst nabij de Grote Markt.

2.6 Parkeerplaatsen

Het in het actieprogramma vermelde onderzoek naar waar mindervalidenparkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden bij gemeentelijke gebouwen en in elk geval stembureaus is nog niet afgerond. Er is wel al een aanvang gemaakt met een inventarisatie van alle verbijzonderingen van parkeervakken, waaronder de algemene gehandicapten plekken.

3. Toegankelijk vervoer

3.1 OV-haltes

In 2020 zijn 38 OV-bushaltes aangepast, de bushaltes zijn opgehoogd en er zijn geleidelijnen aangelegd. De ambassadeurs Toegankelijke Stad en andere ervaringsdeskundigen zijn betrokken geweest bij het proces. De provincie Noord-Holland heeft subsidie verleend voor het aanpassen van de bushaltes. Nagenoeg alle bushaltes in Haarlem zijn nu toegankelijk. Een aantal bushaltes wordt nog aangepast tegelijkertijd met geplande werkzaamheden. Naar verwachting zijn eind 2021 alle OV-haltes in Haarlem aangepast.

3.2 Toegankelijke stations

In september 2020 presenteerde de gemeente de Integrale visie Stationsgebied Haarlem 2020-2040. Het stationsgebied gaat op de schop. Deze visie vormt het kompas voor de stapsgewijze ontwikkeling en gaat over alle facetten die samenkomen in de stad. De visie is tot stand gekomen in samenspraak met diverse stakeholders en een klankbordgroep. De Oogvereniging en andere ervaringsdeskundigen namen deel in klankbordgroep waardoor toegankelijkheid de nodige aandacht heeft gekregen.

Naast station Haarlem Centraal is sinds juli 2020 ook station Haarlem Spaarnwoude toegankelijk voor reizigers met een fysieke beperking. ProRail heeft namelijk nieuwe liften en hellingbanen op het station geplaatst. Ook heeft de NS het station toegevoegd aan de lijst met stations waar NS Reisassistentie wordt aangeboden.

3.3 Leenrolstoelen

In de fietsenstalling in de Smedestraat is een leenrolstoel aanwezig. Volgens Paswerk wordt er met regelmaat gebruik van gemaakt. In de afgelopen periode zijn folders over de leenrolstoel verspreid

onder relevante organisatie in de stad. Zo ook bij hotels en het VVV-kantoor. Het VVV wil de voorziening leenrolstoel graag behouden omdat er geregeld vraag naar is.

4. Toegankelijke gebouwen

4.1 Stembureaus

De gemeente vindt het van groot belang dat iedereen, ook mensen met een beperking, makkelijk kunnen stemmen. Eind november verschijnt de herziene versie van de door het ministerie van Binnenlandse zaken opgestelde “Toegankelijkheidscriteria voor stembureaus”. Aan de hand van deze criteria worden alle stembureaus in Haarlem gekeurd door de organisatie “Ongehinderd”. Het streven is om zoveel mogelijk stembureaus toegankelijk te maken middels praktische, al dan niet tijdelijke aanpassingen. In gevallen waar dit niet mogelijk is, zal er een alternatief aangeboden worden, bijvoorbeeld in de vorm van vervoer naar een toegankelijk stembureau. Voor visueel beperkten is er standaard op elke stemlocatie een leesloep met verlichting aanwezig. Op een special aangewezen stembureau is een kandidatenlijst in braille en een stemmal aanwezig. Alle stembureaus worden duidelijk zichtbaar aangegeven middels beachflags en/of stoepborden. Voor de verkiezingen van maart 2021 moet er naast de toegankelijkheidseisen ook rekening gehouden worden met de maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus. Dit kan als gevolg hebben dat er stembureaus in andere (niet gekeurde) locaties ondergebracht worden. Maar ook deze locaties worden zo toegankelijk mogelijk ingericht.

4.2 Overig Vastgoed

In 2018 zijn 82 locaties/gemeentelijke panden in Haarlem en 90 stemlocaties in Haarlem en Zandvoort gekeurd op toegankelijkheid door technische deskundigen van de organisatie Ongehinderd samen met ervaringsdeskundigen. Bij de inspectie is onderscheid gemaakt tussen de verschillende keurmerken en toegankelijkheidscriteria voor stembureaus. De keuringsrapportages zijn gedeeld met de huurders aangezien zij verantwoordelijk zijn voor de inpandige aanpassingen. De meeste organisaties hebben deze aanpassingen inmiddels verwerkt, dit blijkt uit de check up die Ongehinderd in 2020 heeft uitgevoerd. De resultaten zijn verwerkt in de Ongehinderd app.

Door het ontbreken van budget en capaciteit zijn in 2019 vanuit de gemeente geen verdere stappen gezet om extra gebouwen toegankelijk te maken. Wel zijn, voor zover mogelijk, het Stadhuis, Raaks- en Zijlpoort aangepast. Vanaf 2020 wordt in het uitvoeringsplan Vastgoed voor een periode van vijf jaar een bedrag van € 750.000 per jaar gereserveerd uit de reserves Vastgoed voor het toegankelijk maken van maatschappelijk vastgoed dat eigendom van de gemeente is. De komende jaren worden de toegankelijkheidsmaatregelen geïntegreerd bij het groot onderhoud. Hierbij wordt uitgegaan van maximaal het Nederlands keurmerk Toegankelijkheid plus minimaal het internationale Integrale Toegankelijkheid Standaard (ITS) al keurmerk Toegankelijkheid. De reserve Vastgoed wordt gevuld met de verkoopopbrengsten van de af te stoten gemeentelijke panden. Afhankelijk van deze verkopen is de verwachting dat binnen vijf jaar de toegankelijkheidsmaatregelen in de gekeurde panden verwerkt zijn. Waarbij voorgaande zo goed mogelijk gecombineerd wordt met het groot onderhoud.

In 2020 is € 500.000 van bovenstaand budget ingeleverd als bezuinigingsmaatregel. Restant van het budget 2020 is onder andere gebruikt voor het uitvoeren van toegankelijkheidsmaatregelen bij de verbouwing van het Dolhuys en er volgt nog een voorstel van SRO voor de sportaccommodaties.

Voor 2021 zal het budget aangewend worden voor onder andere aanpassingen bij de herinrichting van de stadsbibliotheken, aanpassingen binnen SRO-complexen en voor het (voor zover noodzakelijk) verder toegankelijk maken van de stembureaus. In 2019 heeft de werkgroep Verkiezingen de geplande stembureaus al voor zover mogelijk toegankelijk gemaakt.

5. Toegankelijk wonen en wijken

5.1 Woonvisie

De gestarte toegankelijkheidsacties in de Woonvisie 'Doorbouwen aan een (t)huis' lopen door. Momenteel wordt er geschreven aan de nieuwe woonvisie 2021-2025. Hierin wordt aandacht gegeven aan de dubbele vergrijzing. Er is een toename in de vraag naar o.a. nultredenwoningen. Wanneer er sprake is van een nieuwbouwlocatie in de wijk waarbij voorzieningen dichtbij zijn (te realiseren) dan streven we er naar dat een aanzienlijk deel van de nieuwbouw een woonvorm heeft die gericht is op de doelgroep ouderen.

Door woningen toe te voegen met een goede woningkwaliteit, een goed aanbod van voorzieningen en een goede inrichting van de openbare ruimte (inclusief toegankelijkheid, bereikbaarheid en sociale veiligheid) worden senioren (en mensen met een beperking) beter gefaciliteerd bij het langer zelfstandig wonen. We willen daarom de doorstroom naar een levensloopgeschikte woning stimuleren. De regeling "Ouder Worden Prettig Wonen" (OWPW) die doorstromen van een sociale huurwoning die niet past bij mindere mobiliteit, naar een woning die wel geschikt is stimuleert. Door de samenwerking tussen corporaties wordt de huidige huur behouden. Een nieuwe Huisvestingsverordening medio 2021 biedt kansen voor verdere aanscherping van o.a. deze regeling.

Vervanging en uitbreiding van intramurale woonvormen is gewenst, aangevuld met beschutte woonvormen. Deze behoefte aan uitbreiding gaat gepaard met een transformatieopgave bij het huidige zorgvastgoed van zorgpartijen.

De gemeenteraad heeft op 22 oktober 2020 het Initiatiefvoorstel (Ver)bouw aan een levensloopbestendig / vergrijzingsproof Haarlem! aangenomen. Daarin vraagt de raad het college een overeenkomst "Stadsdeal Ouderenhuisvesting" met betrokken partijen te sluiten. In de overeenkomst moeten doelen worden gesteld voor de middellange termijn (tot 2025) en de lange termijn (tot 2030) voor ouderenhuisvesting in Haarlem.

5.2 Langer zelfstandig wonen

In oktober 2020 is de regionale publiekscampagne "Ook Later Lekker Wonen" weer herstart, om bewoners van de regio Zuid-Kennemerland/ IJmond te stimuleren om tijdig na te denken over hun woonsituatie. Er is een regionale monitor beschikbaar gekomen www.wonenenzorgopdekaart.nl waarin informatie over inwoners, huishoudens, woningen en beschikbare voorzieningen wordt weer gegeven. Verder wordt op kaartlagen aangegeven waar mensen met een bepaalde aandoening of problematiek wonen en op welke levensdomeinen zij mogelijk beperkt worden bij het zelfstandig wonen.

Regionaal stellen we een Woonakkoord Zuid-Kennemerland/ IJmond 2021-2025 op, als opvolger van het Regionaal Actieprogramma Wonen (RAP) Zuid-Kennemerland/ IJmond 2015-2020 waar wonen en zorg een van de thema's is. Begin 2021 zal deze worden vastgesteld.

Met de drie Haarlemse woningcorporaties en huurdersvertegenwoordiging zijn de prestatieafspraken "Samen verder" 2018 t/m 2021 gesloten. De prestatieafspraken zijn het

resultaat van de visie van de gemeente zoals die verwoord is in de Woonvisie 2017-2020 en de biedingen van de corporaties op de woonvisie. Ten aanzien van het langer zelfstandig wonen hebben de partners de volgende afspraken voor het jaar 2020 vastgesteld:

- Jaarlijks lopen de gemeente en de corporaties een door de corporaties op te stellen lijst door van lopende en met name startende nieuwbouw- en renovatieprojecten van de corporaties, gericht op de vraag of er Wmo-eisen gelden ten aanzien van de te realiseren woningen. Hierbij worden tevens de afnamegarantie en de kostenverdeling besproken.
- Vraag naar en aanbod van aangepaste woningen (levensloopbestendige en gelijkvloerse woningen, zorgwoningen, groepswonen, rolstoelgeschikte woningen) onder de loep nemen.
- Evalueren van de pilot 'Ouder worden en prettig wonen-regeling', met intentie tot regionale voortzetting.

Op basis van de nieuwe woonvisie zullen de corporaties wederom een bod doen en worden er nieuwe prestatieafspraken opgesteld.

5.3 Wijkgerichte aanpak

Wijkdorpen Meerwijk en Molenwijk

Het doel van de wijkdorpen is het creëren van een toegankelijke wijk, zodat senioren op een plezierige manier langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Dit vraagt om een omgeving waarin wonen, fysieke omgeving, welzijn en zorg met elkaar samenwerken en één team zijn. In Meerwijk is, vanuit het Wijkdorp merk Hallo Buur, de focus in 2021 gelegd op sociale netwerken in de buurt, offline via community building en zeer laagdrempelig contact. Online via het beschikbaar stellen van- en communiceren via Companen. Inmiddels is Hallo Buur al meer een motor voor kleinschalige initiatieven die bijdragen aan het langer zelfstandig wonen, zoals de verbinding met de Zoef Zoef, de Verhuiscoach en de Lief en leedstraten. In Molenwijk is een start gemaakt op kleinschalig niveau in flats, om op te halen wat er leeft en speelt, en waar behoeften zijn en mogelijke focuspunten voor Wijkdorp. Van belang is om eerst goed op te halen wat mensen willen en kunnen, en van daaruit gaan bouwen aan een passend Wijkdorp.

Fysiek toegankelijkheid Molenwijk

In gesprekken met buurtbewoners is er gekeken naar welke aanpassingen er nodig zijn in de openbare ruimte om de mobiliteit en veiligheid van inwoners te verbeteren in Bergvennen. Punten die daaruit voren kwamen waren onder andere: wortels van bomen die op veel plaatsen de stenen omhoog drukken, waardoor inwoners bang waren om te struikelen en het belang van veilige oversteekplaatsen voor het bereiken van het winkelcentrum in de buurt. De gemeente, woningcorporatie Elan, en maatschappelijke partners Kennemerhart en Dock pakken deze signalen gezamenlijk op.

Sociale toegankelijkheid Meerwijk

Welzijnsorganisatie, zorginstellingen, woningcorporatie, de wijkraad en gemeente werken samen met buurtbewoners en buurt initiatieven aan het opbouwen van een actief bewonersnetwerk. Op deze manier kennen buurtbewoners elkaar en is het beter mogelijk om elkaar te ondersteunen. Zo kan iemand bijvoorbeeld een keer boodschappen doen voor de buurvrouw die slecht ter been is. In Meerwijk is daar de focus gelegd. Uit de evaluatie die recent is gedaan, bleek de toegevoegde waarde van het kleinschalige contact en samenwerking tussen de wijkverpleging en de opbouwwerker in dit contact. De samenwerking tussen Dock, Zorgbalans, Pre Wonen en de Wijkraad is al stevig geaard.

Vervolg

Hallo Buur is begin november met partners geëvalueerd. Eind november wordt op basis daarvan de nieuwe focus voor 2021 bepaald. In Molenwijk wordt Wijkdorp ook dit jaar geëvalueerd en wordt gekeken welke vervolgslag nodig is, aangezien het in deze wijk nog in de startfase staat.

6. Toegankelijk onderwijs

6.1 Schoolgebouwen

De technische nulmeting van alle Haarlemse schoolgebouwen ouder dan 10 jaar voor primair en voortgezet en speciaal onderwijs wordt eind 2020 opgeleverd. Ondanks de uitdagingen die corona heeft geboden, is het gelukt voortgang te houden. De uitkomsten van de nulmetingen worden verwerkt in een prioriteitsstelling voor vervanging en renovatie de komende 15 jaar in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Alle nieuwe schoolgebouwen dienen te voldoen aan het bouwbesluit ook wat betreft toegankelijkheid. Bij het renoveren van schoolgebouwen is er zowel bij de gemeente als de schoolbesturen aandacht voor een goede toegankelijkheid.

6.2 Gelijke kansen in het onderwijs

De gemeente streeft naar gelijke kansen voor alle kinderen op het gebied van onderwijs. Zodat kinderen het maximale uit zichzelf kunnen halen en hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen en hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk verloopt. Een afgeronde schoolopleiding zorgt voor aansluiting op de arbeidsmarkt en de mogelijkheid om een bij te dragen aan de samenleving. Hoe de gemeente de komende periode de ambities op het onderwijs gestalte wil geven en wat de kaders zijn staat in de nota 'Onderwijskansen Haarlem'. Voorschoolse educatie, zomerschool en het High Dosage tutoring-project zijn instrumenten van het onderwijskansenbeleid in Haarlem.

7. Toegankelijke sport

7.1 Sport fysiek toegankelijk

De sportvelden van alle Haarlemse sportverenigingen zijn toegankelijk, dit geldt nog niet voor alle kantines en clubgebouwen. De verenigingen zijn als eigenaar van deze gebouwen verantwoordelijk voor toegankelijkheidsmaatregelen. Voor aanpassingen is subsidie mogelijk vanuit de regeling Duurzame Sportvoorziening. In de afgelopen jaren is subsidie verstrekt aan o.a.:

- DSS voor de traplift,
- manege de Zonneruiters voor een opstap-installatie,
- KV de Trekvogels voor realisatie MIVA-toilet.

Per 2021 is vanwege een bezuinigingsmaatregel de subsidieregeling duurzame sportvoorziening gehalveerd. Hierdoor zijn alleen nog kleine investeringen voor sportmateriaal mogelijk en is er geen budget meer voor inrichtingsvoorzieningen toegankelijkheid.

In 2018 zijn alle sportaccommodaties, waaronder de zwembaden en sporthallen gescand op toegankelijkheid. SRO is in overleg met de afdeling Vastgoed over de uitvoering van de nodige aanpassingen.

7.2 Sport sociaal toegankelijk

Binnen de gemeente Haarlem moet sport voor iedereen toegankelijk en bereikbaar zijn. Voor mensen met een beperking, voor wie sport niet zo vanzelfsprekend is, is in de nieuwe Agenda voor de sport 2020+, extra aandacht. Het inspelen op motieven en wegnemen van praktische, mentale en sociale drempels is hierbij belangrijk. De financiële situatie van mensen mag geen drempel vormen voor deelname aan sport en bewegen. Ook wordt een sociaal, veilig en sportief sportklimaat gestimuleerd bij sportverenigingen en -accommodaties, zodat inwoners veilig en met plezier kunnen sporten. Doel is dat op de sportverenigingen in Haarlem alle personen respectvol en gelijkwaardig behandeld worden en discriminatie op welke grond dan ook wordt verworpen.

8. Toegankelijk Werk

8.1 Werk en Inkomen

Garantiebanen

De voormalige staatssecretaris Van Ark heeft een breed offensief gelanceerd. Het breed offensief gaat over alle mensen met een arbeidsbeperking die kunnen werken. Of iemand vanuit de Participatiewet aangewezen is op regulier of beschut werk of een Wajonguitkering heeft, er is voor iedereen gekeken wat er moet veranderen om regels en manieren van werken minder ingewikkeld en eerlijker te maken. Er is in dit verband ook een wijzigingsvoorstel van de Participatiewet ingediend die dit najaar nog zal worden behandeld door het parlement. De verwachting is dat de wijzigingen in zullen gaan per 1 juli 2021.

Re-integratieregelingen

Aanbieders van arbeidsmatige dagbesteding en hun deelnemers zijn niet altijd goed op de hoogte van alle regelingen die er zijn om mensen met een arbeidsbeperking te ondersteunen naar en bij betaald werk. De gemeente gaat komend jaar voorlichting organiseren om hierover meer kennis te verspreiden. Daarbij gaat de gemeente ook meer samenwerking creëren tussen deze aanbieders van dagbesteding en re-integratiepartner Pasmatch. Door deze samenwerking geeft de gemeente onder meer uitvoering aan 'simpel switchen in de participatieketen', een project dat landelijk wordt uitgerold vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Daarbij moet het makkelijker worden voor mensen om stapjes vooruit en achteruit te doen op de participatieladder. Dat betekent bijvoorbeeld dat het makkelijker moet worden om van uitkering naar werk te gaan, of van beschut naar regulier werk. Maar dus ook andersom.

Beschut werk

Jaarlijks dient de gemeente een x-aantal beschutte werkplekken te realiseren voor de personen die een indicatie beschut werk hebben. De meeste plekken worden bij Pasmatch gerealiseerd. De gemeente wil het werken in een beschutte werkvorm in de komende periode ook bij bedrijven/instellingen in de stad zien te realiseren.

GGZ en Werk

Het project GGZ en Werk heeft in de afgelopen twee jaar een aantal samenwerkingsverbanden gesmeed, waardoor mensen met een GGZ kwetsbaarheid makkelijker de stap naar betaald werk kunnen zetten. Zo zetten de sociaal raadslieden zich voor deze doelgroep in als 'benefits counselor', zij geven onafhankelijk advies over financiële zaken rondom werk en uitkering (WIA, Wajong, bijstand). Het WSP (werkgeversservicepunt) organiseert matching overleggen om mensen met een GGZ kwetsbaarheid te matchen op vacatures. Ook koopt de gemeente IPS-trajecten in (Individuele Plaatsing en Steun), waarbij coaches vanuit de GGZ een deelnemer job coaching kunnen bieden dat rekening houdt met hun psychische kwetsbaarheid

8.2 Charter diversiteit

De gemeente Haarlem wil een organisatie zijn waarin elke medewerker zich welkom, veilig en gewaardeerd voelt. Er is oog voor de ondervertegenwoordigde doelgroepen en met acties wordt geprobeerd deze groepen te vergroten. De corona crisis heeft het tempo van de acties getemperd. Afgelopen jaar is er een enquête gehouden onder de medewerkers van de gemeente Haarlem om de beleving van inclusie op de werkvloer te bevragen. Bij verschillende evenementen werd er aandacht besteed aan diversiteit en inclusie. Op 6 oktober Diversity Day is extra aandacht gegeven aan diversiteit en inclusie op de werkvloer door het organiseren van workshops en lezingen. In het komende jaar worden er Diversiteit en Inclusie trainingen georganiseerd voor leidinggevenden, HR-medewerkers en andere medewerkers.

9. Toegankelijke Vrije tijd

9.1 Bevrijdingspop 2019 en 2020

Ook in 2019 heeft de organisatie van Bevrijdingspop vol ingezet op de toegankelijkheid van het festival en hier de ambassadeurs Toegankelijke Stad bij betrokken. Zo was er extra verlichting bij de horecagedeelten, een tweede rolstoelpodium en een aparte pagina op de website over alle faciliteiten en toegankelijkheidsmaatregelen. Een groot succes was de muziektolk voor doven- en slechthorende, haar inzet haalde zelfs de landelijke media. Voor 2020 was wederom de inzet om samen met de ambassadeurs een toegankelijk Bevrijdingspop te organiseren met dit jaar extra activiteiten rond het thema 75 jaar bevrijding. Helaas kon Bevrijdingspop vanwege de coronamaatregelen dit jaar geen doorgang vinden. Bij volgende edities zal toegankelijkheid zeker weer de nodige aandacht krijgen van de organisatie en de samenwerking met de ambassadeurs Toegankelijke Stad worden gezocht.

9.2 Overige evenementen

Het in 2018 opgestelde Handboek Toegankelijkheid Evenementen en Festivals wordt meegestuurd bij omgevingsvergunningen. In 2019 lag de focus en prioriteit bij evenementen vooral bij duurzaamheid. Door vol op in te zetten op dit thema is duurzaamheid inmiddels goed ingebed in het systeem en als vanzelfsprekend geworden bij organisaties. Inmiddels is ook toegankelijkheid een onderwerp waarvoor steeds meer aandacht komt vanuit ontwikkelingen binnen de samenleving maar ook vanuit de branche zelf. Het is een innovatieve branche die toegankelijkheid kan verwerken op een creatieve manier. Het onderwerp is dan ook zeker niet van de agenda. De

evenementen branche heeft echter zwaar te lijden onder de coronacrisis, voor nu is het eerst afwachten op herstel.

9.3 Horeca en detailhandel

In november 2019 is de pilot Horeca en detailhandel van MKB-Nederland/VNO-NCW uitgevoerd in het centrum van Haarlem in samenwerking met het bedrijf Ongehinderd. Horeca-eigenaren en winkeliers kregen een kosteloze scan van hun pand. Iedere deelnemer kreeg een rapport met adviezen en verbeterpunten plus het aanbod voor een training over bejegening van mensen met een beperking. Verbeterpunten voor toegankelijkheid in de openbare ruimte zijn opgenomen in de reguliere onderhoudsplannen of herinrichting. Aangezien er vanwege de coronacrisis andere prioriteiten spelen bij de horeca en detailhandel, zijn gezamenlijke vervolgstappen afgelopen jaar niet ondernomen. Wel is er in goed overleg met de horeca en de gemeente rekening gehouden met de inbreng van ervaringsdeskundigen op het gebied van toegankelijkheid bij het opstellen van de grotere terrassen.

10. Toegankelijke Sociale Basis

10.1 Uitvraag sociale basis

In de uitvraag voor 2021 heeft de gemeente de subsidiepartners gevraagd om specifiek te beschrijven hoe ze met hun activiteiten bijdragen aan de fysieke en sociale toegankelijkheid. Hiervoor zijn een aantal aandachtspunten opgesteld op basis van de uitkomsten van de inventarisatie tijdens de uitvraag en de eerder opgedane ervaring en opgehaalde informatie uit het Jaar van de Toegankelijkheid. De ingediende aanvragen heeft de gemeente vervolgens per activiteit beoordeeld op een aantal criteria. Eén daarvan was de mate waarop deze aansluit op de fysieke en sociale toegankelijkheidscriteria uit de uitvraag. Voor de nieuwe subsidieafspraken vanaf 2022 zal dit wederom onderdeel zijn van de uitvraag en de beoordeling. Op deze manier blijft de fysieke en toegankelijke toegankelijkheid een terugkerend aandachtspunt voor alle organisaties binnen het sociaal domein.

11. Toegankelijke communicatie

11.1 Communicatie vanuit de Gemeente Haarlem

Eind 2018 startte de gemeente met het herschrijven van brieven in het sociaal domein. Veel van de brieven zijn opgebouwd uit blokken en worden verzonden vanuit een programma (Smartdocuments). Voor het herschrijven heeft de gemeente samengewerkt met externe partijen. De teksten zijn inmiddels herschreven naar duidelijke taal (niveau B-1). Ook is gekeken naar de informatiewaarde van de brieven. Het is de bedoeling om de lezer met zo min mogelijk vragen te laten zitten. Behalve de brieven, worden ook teksten op de website, brochures, flyers en dergelijke gecheckt op duidelijke en toegankelijke taal en beeld. Toegankelijkheid kan ook betekenen dat we sommige doelgroepen informatie aanbieden in de eigen taal; Turks, Arabisch, Tigrinya.

Uit de klantreis Toegankelijkheid op de website voor minima kwam het verzoek naar filmpjes met uitleg over de diverse regelingen. Dat betekent dat daar in 2019 uitdrukkelijk op ingezet is. Het resultaat is een aantal animatiefilmpjes voor diensten/producten in het sociaal domein. Denk aan HaarlemPas, Mantelzorg, Regiovervoer, Hulp bij de huishouding, Geldzorgen. De filmpjes vertellen in ruim één minuut wat het probleem is en hoe je tot een oplossing kunt komen. Onderzocht wordt waar nog meer filmpjes ingezet kunnen worden. Ook voor andere producten zijn filmpjes gemaakt. Rechten en plichten en particuliere verhuur. Alle filmpjes die geplaatst worden op de website of op social media zijn ondertiteld.

De gemeente werkt campagnematig op het moment dat ze bij bepaalde doelgroepen een voor hen gunstige regeling of dienst onder de aandacht willen brengen. Dat betekent informatie overdragen op bijeenkomsten, aandacht vestigen met gerichte flyers en folders en posters, inzet van social media en dergelijke. Als ze specifieke doelgroepen willen bereiken zorgen ze dat ze met de informatie zo dicht mogelijk bij hen in de buurt komen, via social media, wijkcentra, huisartsen, scholen etc.

11.2 Website

Het Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid verplicht de gemeente met ingang van 28 september 2020 toe te werken naar een volledig toegankelijke website en een toegankelijkheidsverklaring te publiceren. In de verklaring staat welke maatregelen de organisatie neemt, inclusief een planning, om de website toegankelijk te maken en te houden. Een actuele versie van deze verklaring staat inmiddels op de website van de gemeente Haarlem. Bij de bouw van de huidige website is met de toen geldende regelgeving rondom toegankelijkheid rekening gehouden. De website van de gemeente Haarlem wordt vervangen en zal gebouwd worden met inachtneming van de huidige toegankelijkheidseisen. In het kader van de nieuwe dienstverleningsvisie wordt ingezet op het behalen van een hoge standaard. Dit wordt getoetst door een extern bureau en daarnaast zullen ervaringsdeskundigen betrokken worden. Verwachting is dat de nieuwe website eind 2021 opgeleverd wordt.

Tot die tijd monitoren de webmasters en webredactie zaken die van invloed zijn op de toegankelijkheid van de website en passen die waar mogelijk aan. Zoals het gebruik van taal op B1-niveau en het publiceren van pdf's, folders en brochure die voldoen aan de toegankelijkheidsvoorwaarden. Ook worden voor eind 2020 de aanvraagformulieren voor Wmo-voorzieningen op de website vervangen door een digitaal aanvraagformulier.

12. Toegankelijkheidsaandacht

12.1 Bewustwording

Belangrijk onderdeel van toegankelijkheid is de bewustwording onder inwoners, organisaties en gemeente dat mensen met een beperking volwaardig mee kunnen doen. De ambassadeurs Toegankelijke Stad spelen hier een grote rol in. Helaas hebben ook hier de coronamaatregelen invloed gehad en was het voor hen niet mogelijk geplande activiteiten uit te voeren. Door middel van interviews in nieuwsbrieven, het delen van artikelen en nieuwsberichten via Social Media is extra ingezet om juist ook in coronatijden aandacht voor mensen met een beperking te vragen. Tijdens de Week van de Toegankelijkheid organiseerde de coördinator Toegankelijkheid in samenwerking met de Leeracademie van de gemeente Haarlem lezingen voor de medewerkers van de eigen organisatie en daarbuiten over het herkennen van laaggeletterdheid en over het

dagelijks leven voor mensen met een licht verstandelijke beperking. De geplande workshops over autismebeleving, dementie en gehoorverlies werden vanwege de coronamaatregelen afgelast. Deze workshops die als doel hebben de bewustwording rond toegankelijkheid te vergroten worden later alsnog gegeven. Om in de komende jaren de aandacht voor bewustwording te borgen blijft de Leeracademie structureel soortgelijke trainingen en workshops aan de medewerkers van de gemeente Haarlem aanbieden.

12.2 Ambassadeurs Toegankelijke Stad

In het actieprogramma is opgenomen dat de gemeente ervaringsdeskundigen wil betrekken bij het toetsen en ontwikkelen van beleid. Niet over maar met hen praten. Afgelopen periode hebben de ambassadeurs Toegankelijke Stad samen met andere ervaringsdeskundigen deze rol vervuld en zijn ze o.a. betrokken geweest bij de aanleg van het Schoterbos, het Mobiliteitsbeleid, het aanpassen en de aanleg van OV-haltes, het keuren van een aanlegplaats voor vaartuigen in het Spaarne, maatregelen in de openbare ruimte, de Omgevingsvisie en hebben ze een schouw uitgevoerd bij de Haarlemse terrassen. Daarnaast signaleerden zij aandachtspunten rond Wmo-voorzieningen als het Hulpmiddelencentrum en de RegioRijders. Maar ook hier hebben de coronamaatregelen een belemmerende werking gehad op de hoeveelheid en inhoud van de activiteiten. Het periodiek overleg met de groep ambassadeurs werd bemoeilijkt omdat fysiek vergaderen niet meer mogelijk was. Via de website en Facebookpagina hebben de ambassadeurs de afgelopen periode veel informatie gedeeld over de gevolgen van de coronamaatregelen op het leven van mensen met een beperking. De ambassadeurs werken samen met de werkgroep Toegankelijkheid van de Participatieraad Haarlem, waarbij ze geregeld geraadpleegd worden bij het opstellen van adviezen. De coördinator Toegankelijkheid was het aanspreekpunt in de afgelopen periode. Omdat de aanstelling van de coördinator eindigt wordt met ingang van 2021 de aansturing van de ambassadeurs Toegankelijke Stad belegd bij de afdeling BBOR.

13. Doelgroep specifieke projecten

13.1 Mensen met Dementie

Tijdens het jaar van de Toegankelijkheid is in oktober 2018 de bijeenkomst Haarlem vergeet je niet georganiseerd. Daar gingen professionals en ervaringsdeskundigen in gesprek over wat er nodig is om mensen met dementie zo lang mogelijk mee te laten doen. In vervolg op deze bijeenkomst is een werkgroep geformeerd die aan de slag is gegaan met het uitwerken van de uitkomsten van de workshops tijdens de bijeenkomst. Met als doel het in kaart brengen van het aanbod van activiteiten voor mensen met dementie en dit aanbod toegankelijk en inzichtelijk te maken. Tijdens een bijeenkomst in juni 2019 is het resultaat van deze inspanningen gepresenteerd; de dementiewaaier. Deze waaier bevat gegevens van dementievriendelijke bedrijven, instellingen, organisaties en helpt mensen met dementie bij het vinden van activiteiten zoals sport, hobby of ontmoeting. De waaier wordt actueel gehouden en is naast fysiek, ook te vinden op www.haarlemontmoet.nl. De werkgroep is afgelopen jaar ondergebracht bij de werkgroep Vroegsignalering en Informatievoorziening dat onderdeel uit maakt van het netwerk Kwetsbare Ouderen.

13.2 Mensen met een licht verstandelijke beperking

Vanuit het transformatieprogramma sociaal domein (agenda 2018-2020) zijn er twee onderzoeken gestart om meer zicht te krijgen op inwoners met een licht verstandelijke beperking (LVB). Het beeld is namelijk dat in een complexere maatschappij deze inwoners steeds moeilijker mee kunnen komen, ook is er nog altijd een grote onbekendheid van de problematiek. Opzet was om inzicht te krijgen in de ontwikkelings- en ondersteuningsbehoefte van de doelgroep en hun ervaringen met de dienstverlening van de gemeente Haarlem.

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van onze gemeentelijke diensten is gedaan in de vorm van een mysteryguest onderzoek door stichting LFB. Mensen met een licht verstandelijke beperking kropen in de rol van mysteryguest en deden onderzoek binnen de gemeente. Zij hebben gekeken hoe gemakkelijk het is om antwoord te krijgen op hun hulpvraag en hoe toegankelijk het contact was. Dit deden ze door onderzoek op de website, via telefonisch contact en door gesprekken op het gemeentekantoor. Hun bevindingen zijn terug te vinden in het rapport, hierin hebben zij ook aanbevelingen gegeven voor ons als gemeente hoe we kunnen werken aan het verbeteren van onze dienstverlening aan mensen met een LVB. De aanbevelingen uit het rapport zijn intern gedeeld met o.a. het KCC en de website beheerders. Dit heeft geleid tot wijzingen op de website en meer bewustwording rond LVB.

Het andere onderzoek is uitgevoerd vanuit het Kennisplatform Sociaal Domein onder leiding van het Lectoraat Empowerment en Professionalisering Haarlem Inholland. In dit onderzoek stond de volgende vraag centraal; hoe kan Haarlem bijdragen aan de empowerment en inclusie van (jong)volwassenen met een LVB in Haarlem? Het onderzoek is opgezet met diverse partners in het veld; Mee/DeWering, HartekampGroep, Philadepia, SIG, DeBaan en stichting LFB. De aanbevelingen gaan vooral over hoe je ondersteuning zou kunnen inzetten en wat ervoor nodig is om mensen met een LVB te sterken. Vervolgstep is dat we moeten kijken hoe partners in het VG veld een plek voor deze aanbevelingen vinden in hun aanbod.

Deze onderzoeksresultaten zijn samen met de resultaten van het mysteryguest onderzoek gedeeld in twee webinars, waarvan er een tijdens de Week van de Toegankelijkheid was. Rapportages van beide onderzoeken en de bevindingen, aanbevelingen en tips zijn verwerkt in de factsheet LVB. [Klik hier voor het openen.](#)

Omdat er vanuit huisartsen en de sociaal wijkteams een blijvende vraag lag rondom de onbekendheid van de doelgroep en de onderlinge samenwerking hierin zijn we opnieuw gaan kijken wat er nodig was. We hebben een subsidie van ZONmw ontvangen om met behulp van een expert op dit terrein aan de slag te gaan met de bestaande vragen. Hierbij ligt de nadruk op het vergroten van het kennisniveau rond LVB, het beter herkennen en daardoor beter doorverwijzen, het ontwikkelen van een sociale kaart rond LVB en het ontwikkelen van een toolkit. Het project heeft een verkenning op het kennisniveau afgerond en gaat nu de fase in waarbij er wordt gekeken naar de sociale kaart en toolkit.

De interne Leeracademie Sociaal Domein verzorgt in samenwerking met Mee/DeWering structureel interne trainingen rond het thema LVB om de bewustwording te vergroten.

13.3 GGZ doelgroep

Binnen het Uitvoeringsprogramma Opvang Wonen en Herstel is er aandacht voor het bevorderen van acceptatie en inclusie van mensen met een psychische kwetsbaarheid. Dit is een onderdeel van het gebiedsgericht werken waarbij samen met de partners in de stad gewerkt wordt aan een inclusieve wijk, zoals bijvoorbeeld via de Wijkplaats. Hier kunnen buurtbewoners met en zonder psychiatrische achtergrond in hun eigen wijk meedoen aan activiteiten, vrijwilligerswerk, dagbesteding of trainingen. Daarnaast is vanuit het programma de positie van de Herstelacademie

versterkt. De plek waar mensen na ontwrichtende ervaringen dóór en vóór elkaar werken aan herstel met behulp van educatie, zelfhulp en peer support. (Zie 8.1 voor GGZ en werk).

14. Borging in het beleid

14.1 Binnen de beleidsafdelingen

Het actieprogramma heeft er voor gezorgd dat toegankelijkheid voor inwoners met een beperking nadrukkelijk op de kaart is gezet. Er zijn concrete maatregelen ingezet om de toegankelijkheid te bevorderen en de bewustwording rond het thema te vergroten. Het is belangrijk om deze aandacht ook de komende jaren vast te houden. Onderzocht wordt of het mogelijk is in beleidsnota's een paragraaf Toegankelijkheid op te nemen, waarin beschreven wordt welke maatregelen er rond toegankelijkheid zijn genomen en wie hiervoor geraadpleegd zijn. De afdelingen worden gevraagd zorg te dragen voor verdere borging binnen beleid en uitvoering vanaf 2021.

14.2 Dienstverleningsvisie

Een goed voorbeeld van borging van toegankelijkheid in beleid is de Dienstverleningsvisie 2021-2024. Het doel van deze visie is de gemeentelijke organisatie te laten werken vanuit gemeenschappelijke waarden en uitgangspunten. Een toegankelijke en inclusieve dienstverlening is een van de uitgangspunten. Het gaat hier om fysieke toegankelijkheid waarbij alle gemeentelijke gebouwen toegankelijk zijn en dat iedereen alle ruimtes, routes en voorzieningen kan gebruiken. En om sociale toegankelijkheid waarbij het gaat om bejegening en het sociaal en respectvol omgaan met mensen met of zonder een beperking. Maar ook een toegankelijke website en duidelijke communicatie zijn onderdeel. De toegankelijke dienstverlening wordt opgenomen in het actieprogramma wat nu opgesteld wordt.

14.3 Omgevingsvisie

De gemeente Haarlem is bezig met het ontwikkelen van een omgevingsvisie. Deze visie wordt de komende jaren bepalend voor de inrichting van de fysieke leefomgeving: de omgeving waar wij wonen, opgroeien, werken en leven. Een toegankelijke leefomgeving is een voorwaarde voor mensen met een beperking om volwaardig mee te kunnen doen. Het is raadzaam om doelstellingen voor een betere toegankelijkheid op te nemen in de omgevingsvisie. Toegankelijkheid van de leefomgeving is een breed begrip daarom is het nodig om een nadere uitwerking in concrete thema's in de omgevingsvisie op te nemen. In overleg met de ambassadeurs Toegankelijke Stad en de Participatieraad wordt op dit moment besproken welke specifieke doelstellingen voor het inrichten van een toegankelijke fysieke leefomgeving nodig zijn en of deze opgenomen kunnen worden als een van de thema's in de visie.

15. Toegankelijkheid na 2021

15.1 Borgen inbreng ervaringsdeskundigen

Een van de belangrijkste uitgangspunten van het VN verdrag over de rechten van mensen met een beperking is niet over maar met mensen praten. Dit is ook een van de ambities uit de door de gemeente Haarlem opgestelde routekaart Toegankelijke stad 2030; " ervaringsdeskundigen worden uitdrukkelijk betrokken". De afgelopen jaren vervulden de ambassadeurs Toegankelijke Stad deze belangrijke rol en was de coördinator aanspreekpunt binnen de gemeentelijke organisatie. Om er voor te zorgen dat ook de komende jaren de inbreng van ervaringsdeskundigen geborgd is, is het voorstel een platform Toegankelijkheid op te richten. Naast de ambassadeurs Toegankelijke Stad nemen andere ervaringsdeskundigen plaats in dit platform. Als vaste stakeholder binnen de Participatie en Inspraak processen wordt op deze manier de inbreng van ervaringsdeskundigen op het beleid binnen het fysieke domein geborgd. Voor de inbreng binnen het sociaal domein werkt het platform samen met de werkgroep Toegankelijkheid van de Participatieraad . Bij het formeren van adviezen op beleid binnen het sociaal domein wordt het platform geraadpleegd of er rekening is gehouden met toegankelijkheid.

15.2 Coördinatie

Zoals duidelijk blijkt uit de rapportage is er de afgelopen jaren al veel bereikt, maar het werken aan een toegankelijke stad vraagt om structurele aandacht. De coördinator Toegankelijkheid was vanaf april 2020 aanspreekpunt en aanjager voor het thema Toegankelijkheid binnen de gemeente. Voor deze aanstelling was budget vrijgemaakt voor een periode van een jaar. In de decemberrapportage wordt de raad gevraagd overheveling van het restant budget goed te keuren en hier wordt voor 2021 capaciteit uit betaald voor het opzetten en ondersteunen van een platform Toegankelijk Haarlem. Bij de kadernota 2022 zal het college een voorstel doen om structureel budget vrij te maken voor coördinatie op het thema Toegankelijkheid en de ondersteuning van het Platform Toegankelijkheid.

Dit is een uitgave van gemeente Haarlem,
30 november 2020

Tekst: Saskia Augustin,
Fotografie: [Naam],
Ontwerp: [Naam],
Drukwerk: [Naam]

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel. 14 023

haarlem.nl